

nemanželský otec nad ujednané alimenty žádného dalšího závazku k řečenému dítěti z důvodu otcovství. — A poněvadž sirotčí důchod jest dle povahy své náhradou za ztrátu, již dítě utrpělo smrtí otcovou, jest možno nezletilé M. R. na základě §§ 21 a 23 zák. z 20. února 1920, č. 142 sb. z. a n. přiznati důchod sirotčí jen v té výši, mnoho-li obnášejí vyrovnané alimenty, tedy ročně Kč 96.—.

Rozhodnutí toto zrušil nejv. správní soud pro nezákonnost, uváživ o stížnosti proti rozhodnutí podané v podstatě toto:

Zákon ze dne 20. února 1920, č. 142 sb. z. a n., postaviv co do podmínek nároku dle § 21 nemanželské děti válečných poškozců, uvedených v § 20 na roveň dětem manželským, byly-li ovšem počaty před událostí, která nárok zakládá, ustanovil v § 23 cit. zákona důchod sirotčí pro jedno dítě ročním obnosem 300 Kč, a pro každé další dítě žijící v téže domácnosti 252 Kč ročně. Zákon vyjádřil tedy zcela jasně, že důchod tento má býti poskytnut pevnou sumou absolutní. Předpis o tom, zda-li a za jakých podmínek tato absolutní výše sirotčího důchodu smí býti snížena, dán jest v ustanovení § 24 cit. zák., jež jako nižší hranici důchodu vdovského a sirotčího dohromady označuje částku 1800 Kč, a předpisuje, že kdyby důchody tyto dohromady převyšovaly tuto částku, jest důchod sirotčí stejnoměrně snížit. V tomto jediném případě zákon dopouští, aby sirotčí důchod byl snížen. Že názor tento jest správný, vyplývá i z ustanovení zákona, jednajících o důchodu sirotčím s ustanoveními o důchodu vdovském. I tento důchod stanovil zákon v § 17 částkou pevně určenou; avšak již v následujícím § 18 připustil výslovně snížení jeho pro případ, že vdova nežila s manželem ve společné domácnosti, na takový obnos, kterým manžel byl by povinen přispívat na její výživu. Z toho je patrný úmysl zákona nahraditi vdově ujmu jí nastalou, t. j. onen obnos, jehož by se jí jinak dostávalo od manžela.

Nepojal-li však zákon obdobného ustanovení do své částky, pojednávající o důchodu sirotčím, pak z toho následuje a contrario, že důchod sirotčí vytčeným způsobem omeziti nechtěl a neomezil.

(Nález nejv. správ. soudu z 25. února 1924, č. 5022/23.)

Různé.

K výkladu zákona o osmihodinové době pracovní (zákon ze dne 19. prosince 1918, č. 91 sb. z. a n.).

I. Řízení průvodní v trestních věcech policejních — jako v administrativních záležitostech vůbec — ovládáno jest zásadou v o l n é h o hodnocení průvodů.

II. Soudní kontrola omezuje se tu pouze na otázky: a) není-li průvodní materiál vůbec nezpůsobilý, b) zdali provedené průvody činí logicky vůbec možným skutkový závěr.

Důvody: Trestním nálezem byl stěžovatel odsouzen pro přestupek § 8 zákona ze dne 19. prosince 1918, č. 91 sb. z. a n., jehož se dopustil tím, že nechal ve svém pekařském závodě pracovati u válu již od 4. hodiny ranní, k pokutě 500 Kč a v případě nedobytnosti k trestu vězení v trvání 14 dnů. Stěžovateli odvolání, proti tomuto nálezu podanému, zemská správa politická nevyhověla pro nedostatek důvodů, zvláštního zřetele hodných.

Stížnost, podaná do tohoto rozhodnutí, vytýká mu vady řízení a nezákonnost, poněvadž žalovaný úřad nezjišťoval, zda šlo skutečně o úkony, spadající pod zákaz noční práce, či toliko — jak stěžovatel namítal

v adm. řízení — o práce přípravné, na něž zákaz onen se nevztahuje, a následkem tohoto nedostatečného zjištění pokutuje stěžovatele pro výkon prací, které pod zákaz § 8 cit. zákona nespádají.

Nejvyšší správní soud neshledal tuto stížnost důvodnou. § 8 zákona z 19. prosince 1918, č. 91 sb. z. a n., zakazuje — mimo výjimky tam stanovené, které nepřicházejí tu v úvahu — práci v noci, t. j. v době od desáté hodiny večerní do páté hodiny ranní. Žalovaný úřad v souhlase s první stolicí zjišťuje, že v pekařském závodu stěžovatelově pracovalo se u válu již od 4. hodiny ranní. Toto zjištění čerpá ze svědecké výpovědi J. S., který udal při svém výsledku, že v onen den při příchodu kontrolní komise, jež byl členem, o čtvrté hodině ranní byli v dílně tři dělníci, kteří právě vyhazovali hotové, skynuté těsto na vály a začali u válu pracovat, jakož i z výpovědi J. F., rovněž při revisi přítomného, že v uvedenou dobu byli v dílně zaměstnání tři dělníci pracemi u válu a že část pečiva byla již hotova a mohla se dávat do pece. S těmito výpověďmi jest předpoklad úřadu, že v uvedený den v dílně stěžovatelově již o 4. hodině počalo se pracovat u válu, úplně ve shodě a má v nich dostatečnou oporu.

Stěžovatel reprodukoval ovšem ve svém administrativním rekursu prohlášení, podepsané m. j. uvedeným již J. S. a ještě druhým účastníkem kontrolní komise, jakož i třemi dělníky stěžovatelovými, znějící v ten smysl, že v dílně stěžovatelově kontrola zjistila pouze zadělávání těsta a vytápění pece, tedy práce přípravné, neshledal však vady řízení v tom, že úřad neuznal již nutným, konati další šetření a rozhodnutí svoje opřel jen o zmíněné svědecké výpovědi. Řízení průvodní v trestních věcech policejních — jako v administrativních záležitostech vůbec — ovládáno jest zásadou volného hodnocení průvodů, takže kontrola soudní musí se omeziti jen na otázku, zdali snad průvodní materiál, o který se správní úřad opírá, není vůbec nezpůsobilý, zejména pro povahu pramene, z něhož byl čerpán, nebo pro porušení některého podstatného pravidla procesního, a dále na otázku, zdali provedené průvody logicky činí vůbec možným skutkový závěr, k němuž úřad dospěl.

V těchto mezích je zůstaveno posouzení úřadu správního, které z přípustných výpovědí svědeckých, vzájemně si odporujících, má dáti víru, a zdali provedené důkazy postačují, či zdali je třeba doplniti je důkazy dalšími (na př. výsledkem ještě dalšího svědka průvodního). Úřadu správnímu je také zůstaveno hodnotiti okolnosti, které mohou míti vliv na věrohodnost slyšených svědků, kdežto kontrola, kterou v příčině tohoto hodnocení provádí soud, omezuje se také jen na stránky svrchu uvedené.

V těchto směrech, soudní kontrole přípustných, žádných vad shledáno nebylo. Musil tedy také nejvyšší správní soud vycházeti ze skutkové podstaty úřadem zjištěné. A že by práce u válu spadaly pod práce přípravné, dle tvrzení stížnosti ze zákazu § 8 citovaného zákona vyňaté, stížnost nenamítá, ba přiznává opak.

Je-li ale takto bezvadně zjištěno, že v dílně stěžovatelově se pracovalo toho dne již o 4. hodině a tedy před 5. hodinou ranní u válu, je tím prokázána skutková podstata přestupku § 8 cit. zák. a stížnost jeví se proto bezdůvodnou.

(Z nálezu nejv. správ. soudu ze dne 15. února 1924, č. 2475/24.)

Jen osobní zodpovědnost zástupce může poskytnouti úřadu záruku, aby předpisy zákona i právníckými osobami byly splněny; přenáší-li zástupce svou funkci přechodně na jinou osobu, činí tak na vlastní nebezpečí.